

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 10 K — f.
Fél évre . . . 5 K — f.
Negyed évre . . . 2 K 50 f.
Egyes szám ára 20 fillér

ZALAMEGYE

Hirdetések:

= Megállapodás szerint.

Nyilttér soronként 1 K.

Kéziratokat

nem küldünk vissza

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

Politikai és társadalmi hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

Gyermektelep.

A szombathelyi m. kir. állami gyermekmenhely Zalaegerszegen egy évvel ezelőtt gyermektelepet létesített s a mult héten alakította meg a város képviselőtestülete a telepbizottságot.

Értesülésünk szerint a gyermekmenhely a zalaegerszegi telepet fokozatosan tovább óhajta fejleszteni s bár ezidő szerint nem nagy az itt tartásra kihelyezett gyermekek száma, kilátás lehet arra, hogy esetleg néhány száz állami gondozásba vett gyermek nyer Zalaegerszegen tápszülőknél elhelyezést.

Az elhagyott s az állam gondjaira bízott gyermekek sorsával, azok védelmével nemcsak az állam hivatalos közegeinek, hanem minden jószívű embernek törődnie kell s a gyermekvédelem intézményével, a menhelyek munkájával foglalkoznia kell a társadalomnak is, hogy az intézmény ne válhasson soha rideg falanszterré, hanem a humanizmus által megteremtett és az igaz szeretet által áthatott védő eszköze maradjon a szülői szeretet gondoskodásától és melegtől megfosztott gyermekeknek.

A gyermekvédelem intézménye egyike a modern magyar állam legjobb alkotásainak. Egy eredeti gondolat, mely nemes szívek sugallattára született s az állam áldozatkészségéből valósággá vált; a humanizmusnak gyönyörű hajtása, amely megbecsülhetetlen gyümölcsöket fog teremteni a nemzet számára; egy követésre méltó példa, amely az egész világon elismerésre talált s bizonyítéka minden népek előtt a magyar állam hatalmas fejlődésének, a civilizáció és kultúra erejének.

A világot barbárságunkkal telekiabáló ellenségeink tanulni járnak hozzánk, hogy elvigyék az emberbaráti és népvédelmi intézményeknek ezt a mintáját, amely nemcsak humanitárius tevékenységet fejt ki, hanem védőbástyát állít a pusztulás, a nyomor, a bűn és erkölcstelenség terjedése elé.

Az állam azonban akkor, amikor a gyermekvédelmet szervezte s a szükséges milliókat rendelkezésre bocsátotta, a társadalomhoz is fordult, hogy az állami tevékenységhez adja a szeretet munkáját s azokat a gyermekeket, akiknek létfenntartásáról anyagilag gondoskodik, ölelje keblére, védje, oltalmazza a lelki pusztulástól, a zülléstől és romlástól. Éreztesse velük, hogy nemcsak lelencek, akiknek alamizsna filléreket juttatnak, hanem rájuk is mosolyog az örök szeretet, amely az anyák és apák szívében lakik. Az állam megmenti a testet, megadja a létfenntartás eszközét; a lelkek megmentését a jószívű emberekre bizza.

Fontos munka az, ami a gyermekvédelem terén a társadalomra hárul. Kétszerezesen fontos a mi forrongó korunkban, amikor osztályok harca készül s az elégedetlenség és gyűlölet csirái már a gyermekek lelkeiben kezdenek sarjzani. Oda kell állnunk a senki gyermekei mellé az ember-szeretet fáklyájával, hogy bizonyosságot tegyünk a polgári társadalom nemessége és áldozatkészsége mellett; hogy meghazudtoljuk azokat, akik a nyomoruságból az önzés vádját szórják a mai kor minden intézménye, egész társadalmi rendszere ellen.

De a gyermekvédelem munkájában való részvétel nemcsak a nemes lelkek erénye, hanem hazafias kötelesség.

Emlékezzünk a multa! Egyik szennyfoltja volt ennek az országnak a tömeges gyermekgyilkolás: az angyalesinálás. Tíz-ezerszám pusztultak a cseesemők, kiket a szegyenbe, vagy nyomoruságba döntött anyák tudva és akarva a gyilkosok karjaiba dobtak. A dajkaságba adott gyermek sorsa meg volt peccéltelve. A pálincás rongy, a mákfej bódító leve elaltatta, csendessé tette a nyomorult porontyot s a piszkoz, fertőzött odukból vitték az apró koporsókat a temetőbe.

Amikor még a kínai egészen barbár volt, a sárga folyóba dobálta felesleges gyermekeit. Nem volt-e még ez is becsületesebb, humánusabb eljárás, mint a mi indolenci-

ánk, amellyel évtizedeken keresztül néztük a gyermekgyilkosok népirtó munkáját.

És tele voltak az országutak, a városok zugutcai kóborló gyermekekkel. A fényes paloták közül kiüzték a rongyosokat a végtelen utra, vagy a büntanyákra, ahol züllöttek, a munka és a rend ellenségeivé váltak. A toloncok, a tolvajok, a csavargók a senki gyermekeiből kerültek ki. Ezekből lettek a hungarók, a legnagyobb exportcikk, amit Magyarország produkált; a nyomorult rabszolgák, akik gyermekkoruktól kezdve ki voltak taszítva a társadalomból és kizárva a szeretetből.

Amikor a gyermekvédelem intézményének jótékonyága kiterjedt az egész országra, megszűnt az angyalesinálók galád működése. Ezer és ezer gyermeket ment meg az állam védelme az életnek. És ha a társadalom kiveszi a részét a nemzetmenő munkából; ha szeretettel áll a gyermekek mellé s amikor azok az állami védelem gondoskodása alól kinőnek, nem hagyja őket teljesen magukra, hanem munkát ad nekik: akkor óriási szolgálatot tett a jövőnek, mert sok bünt előz meg és sok nyomorúságtól váltotta meg a magukra hagyott embertársait.

A nemzetek legértékesebb tőkéje az ember. Sűrű népesség nélkül nincs kultúra, nincs gazdasági hatalom s amely nemzet számban nem gyarapszik, az maga ássa a sirját. Minden embert meg kell tehát menteni. Minden erőt le kell kötni a nemzeti céloknak, a munkának. Nekünk magyaroknak különösen nincs egyetlen egy elveszíteni való emberünk sem. Kevesen vagyunk és egyedül állunk. Semmi áldozat sem sok arra, hogy véreinket megtartsuk és minden elhagyott gyermeket magyarrá neveljünk. Az erkölcstelenség, az egygyermekrendszer által okozott vérvesztést pótolnunk s minden erőnkkel törekednünk kell, hogy aki született, megmaradjon.

Ehez azonban szintén nem elég az állam hatalom parancsszava, ha a társadalom tétlen marad.

MIT IGYUNK?

hogyan egészségünket megóvjuk, mert csak a természetes szénsavas ásványvíz erre a legbiztosabb óvószert.

Minden külföldit fölülmul hazánk természetes szénsavas vizeinek királya:

égést rögtön megszünteti, páratlan étvágygerjesztő, használata valódi áldás gyomorbetegségeknél.

a mohai **ÁGNES** -forrás

Milleniumi nagy érdemmel kitüntetve. Kítő asztali bor és gyógyvíz; a gyomor-

Kedvelt borvíz! **Olcsóbb a szódavíznél!** Kedvelt borvíz!
Főraktár: GYARMATI VILMOS urnál Zalaegerszegen.

Örömmel üdvözljük a megalakított telepbizottságot s tudjuk azt, hogy annak minden tagja átérzi nemes emberbaráti kötelességeit. Ez az ügy nem kíván mást, csak szeretetet, jó szívet. Az állam, amely a gyermekvédelmet szervezte, nem kér mást, mint a gondozásba vett gyermekek felügyeletét, egy két jóakaró szót, hogy ne érezzék magukat a senki gyermekei teljesen elhagyottaknak s legyen valaki, akihez bizalommal fordulhatnak s akinél szeretetre, oktató szóra, a jóra való buzdításra találnak.

Zalaegerszeg város közönsége mindig felkarolta a humanitárius célokat. Felruházta a mezteleneket, látogatta a beteget, asztalt terített az éhezőknek, karácsonyfát gyújtott a szegény gyermekeknek. Fogadjuk be szegényeink közé a senki gyermekeit is. Ezek a legszegényebbek a világon. Még a koldusnak is van egy két szép emléke a multból, a legszegényebb gyermek is boldog az anyja kebelén. Az elhagyottaknak semmijük sincs. Csak a sívár, kietlen árvaság s az a falat kenyér, amelyet az állam ad nekik. Enyhítsék ezt a nagy csapást jósággal a tápszülők és a szeretet egy egy sugarával a telepbizottság tagjai.

Aktualitások.

(A villamosvilágítás.) Zalaegerszeg városnak még nem volt olyan sokat vajudott, ezernyi ellentétet és kellemetlenséget felidézett ügye, mint a világítás.

A képviselőtestület tagjai késhegyig menő harcot vívtak a szerződés megkötése ellen, amelyet a miniszter által ajánlott szakértő, Hollós műszaki tanácsos előnyösnek mondott s a felsőbb hatóságok is jóváhagytak.

Később azután minden kétséget kizárólag kitűnt, hogy a szerződés a városra nézve káros, más városok szerződéseivel szemben túlságosan terhes. Szóval rossz szerződést kötöttünk. Ez tény, amelyet eltagadni nem lehet, mert számok igazolták be. Számokkal vitatkozni pedig nem lehet.

A városra nézve tehát nem maradt más hátra, mint hogy a szerződéstől szabadulni igyekezzék, még anyagi áldozatok árán is és megpróbálja a telepet házi kezelés mellett jövedelmezővé tenni, hogy legalább is elkerülje azt, hogy arra az üzembérlet tartama alatt egy vagyont kelljen ráfizetni.

Korbai Károly polgármester látva a helyzetet, megindította a tárgyalásokat, amelyek eredményre vezettek s a szerződést, amelynek alapján a város a telepet átveszi, a képviselőtestület mult héten elfogadta. A város kárpótlásul a Ganz cégnek 50.000 koronát fizet s a telepet 1909 január elsejétől kezdve házilag kezelteti.

A szerződés — az adott helyzetet tekintve — elég előnyös. A házikézelés elvileg szintén csak helyesíthető. A világítási vállalat a városnak szép jövődömet hozhat, de csak abban az esetben, ha a vezetés kívánni valót nem hagy maga után.

Igaz, hogy az élet azt igazolja, hogy minden hatóság rossz vállalkozó, mert az eljárás sok formassághoz van kötve, mozgása nem elég gyors, a konjunkturákat s a munkaerőt nem tudja úgy kihasználni, mint a magánvállalat. De ezeknek a hátrányoknak okos és körültekintő rendelkezésekkel, különösen pedig szakszerű vezetéssel és ellenőrzéssel elejét lehet venni. A szűkeklés megboszulja magát és senki se várja, hogy akkora fizetésért, amennyit nagyobb vállalatok egy előmunkásnak adnak, Zalaegerszeg város mérnököt és elektrotechnikust kaphat, aki a terhes munkát és felelősséget — nemcsak a várossal, hanem a közönséggel szemben is — magára vállalja. A helyes vezetéstől függ minden:

a jövődölem s a jó és olcsó világítás. Ezt tehát biztosítanunk kell.

Mindenki örült, hogy végre helyes utra tereledött a kérdés. Azt reméltük, hogy azt a szerencsétlen szerződést, amelyet alapjában elhibáztunk, végleg eltemettük s azokat a kielestedt ellentéteket, amelyek a villamvilágítás ügyét nyomon követték, elfeledhetjük. Mert ezt kívánta volna a közérdek is, amelynek leghathatósabb támasza a békeség.

Azonban az utolsó pillanatban, amikor végre egyhangú volt az egész képviselőtestület nézete, amikor teljes lett azoknak a győzelme, akik annak idején a szerződés megkötését elleneztek, egy súlyos kő esett a nyugodt vízbe és újból kezdődött a rekrimináció, a vádaskodás, a gyanúsítás.

Nem volt elég, hogy a szerződést megszavazó többség tagjai ma egytől-egyig belátták tévedésüket s ennek jóvátételén együtt dolgoztak azokkal, akiknek igazat adott a tapasztalás; hanem ezt az igazán ritka és a közélet terén nagy értékű sikert azzal is meg kellett koronázni, hogy a jóhiszemű ellenfelet még ki is kellett guanyolni, be is kellett újra feketíteni.

A közgyűlésen Tivolt János városi képviselő a szerződés elfogadását ajánlva, beszédének mindjárt az elején kijelentette, hogy a mult hibáért nem akar rekriminálni . . . és rekriminált egész beszédében. Sőt kifejezetten hangsúlyozta, hogy felelősségre kellene vonni a város akkori vezetőségét, a jogügyi bizottság tagjait, Hollós műszaki tanácsost és mindazokat, akik a szerződés megkötésében közreműködtek, még a megyei jogászokat is, akik a szerződés jóváhagyását a törvényhatósági bizottságnak ajánlották.

Dr Czinder István, mint az akkori jogügyi bizottság tagja, erre a vádra indítványt felelt. Ha a városnak valaki ellen kártérítési igénye van — ugymond — azt elengedni nem lehet. Kéri tehát, hogy a kártérítési igény érvényesítése iránt az eljárás megindíttassék.

Dr Korbai Károly polgármester az indítvány tárgyalását nem engedte ugyan meg, de a közhangulat már föl volt zaklatva s úgy látszik, hogy a villamosügy aktái még nem záródtak le végleg.

A mi felfogásunk szerint csak egy kérdésen dől el a dolog: vagy elhiszi Tivolt ur azt, hogy a képviselőtestület tagjai jóhiszeműen jártak el, vagy nem. Ha jóhiszeműek voltak, akkor a tévedést lehet ostorozni, lehet felette sajnálkozni, abból tanulságot vonni, a jóhiszeműséget azonban vádaskodással kétségbevonni nem szabad. Ha rosszhiszeműek voltak, le kell őket szorítani a fórumról és nem szabad őket kimélni.

Pedig Tivolt János — úgy tudjuk — maga is elismeri, hogy az a szerencsétlen szerződés jóhiszeműen jött létre. Mindkét fél jót akart, de most a kisebbség találta meg a jobbat. Ha azután ebből gyanúsítások és vádak származnak, és ha ez rendszerre válik, sok ember tartózkodni fog a közéletben való részvételtől. Ment aki pro foro interno a vádaskodás felett áll, a közéleti szereplésért nem teszi ki magát semmitféle vádnak.

Botlás, tévedés nélkül még nem igazgattak város. Nagykanizsán még istentelenebb szerződést kötöttek; igyekeznek azt jóvátenni. Egyebet — a köz érdekében — nem tehetnek. A többi a köz érdekén kívül áll s nem való a fórumra.

Reméljük, hogy a higgadtság, a belátás és az egymás iránt köteles méltányosság, amely nélkül a közélet a marakodás színvonalára süllyed, elcsitítja a felkavart hullámokat s a képviselőtestület békésen dolgozhatik a város érdekében.

* * *

(Lóversenyek.) Annyi bizonyos, hogy amikor nagy Széchenyi István a lóversenyek megteremtésén buzgólkodott, egészen más cél lebegett a szeme előtt, mint hogy a szerencsejátéknak nyisson újabb teret. Nem gondolta, hogy könnyelmű mánások ősi vagyontukat tegyék kockára a lóversenyterén; hogy sikkasztók szomorú sorsa, nyomoruságba döntött családok könyei, öngyilkosok pisztolyának durranása valamikor összefüggésbe kerüljön a lótenyésztés fellendítésére szánt versenyekkel.

Pedig így lett. A televérek és félvérek mérkőzése oly sok tragédiának lett okozója, hogy a polgári gondolkodású ember már régen pokolba kívánta az egész intézményt, amely ma már ugysem más, mint a nagyurak mulatsága és az esztelen szerencsejáték melegágya.

István király ünnepét is megszentelik az oktalan

állatok kinzásával. És tódul a versenyterre a sok vidéki balek, otthagynván sok ezer koronákat a totalizátor feneketlen gyomrában. Ilyenkor kevesebb a nagy ur, több a szegény ember a totalizátor körül. Kishivatalnokok, eladósodott katonatisztek, kereskedők, iparosok, szakácsnők és szobaleányok keresik a szerencsét. Tolong az emberáradat, fogy a tikkent, fut a ló és elvesz a pénz.

A totalizátor feltétlenül erkölestelen intézmény, akárhogy védelmezik is a nagyurak. Az is bizonyos, hogy a lóverseny szerencsejáték, mert az eredmény nagyrészt — különösen laikusokra nézve — a véletlentől függ. Egy felröppenő veréb, a zoké rosz kedve, egy spricerrel több vagy kevesebb, az időjárás, mind befolyásolja az eredményt. Hát még a nemes állat szeszélye! A mindnyájunk felett örködő államhatalom azonban nem hajlandó a totalizátort szerencsejátékká minősíteni, mert mivel hogy azt nagy urak tartják fenn, akik azt mondják, hogy ők nem hivnak senkit a versenyre; aki otthagynja a pénzét, magának tulajdonítsa.

Hát kéremalásan nem is akarunk mi morált prédikálni, csak a szerencsejátékok szociális és gazdasági vonatkozásaira akarunk utalni.

A lóversenyek idejére mindig esik egy-két sikkasztás. Megtörtént már az is, hogy a legdrágább tribünön, a mánások mellől vitte el a rendőség a szenvedélyes játékos, aki lopott pénzt a versenyre vitte.

Szüksége van a lótenyésztésnek ezekre a szennyes bankókra? De hogy! — Talán a lovaregylet reflektál a kőműves keresetere, amely után az éhes család sir? Az ördögbe! Hiszen a lovaregylet nagy urakból áll, akiknek legnagyobb része nem is tudja: mekkora rombolást visz véghez az uri sport az alsóbb körökben. Egszerűen az indolencia tartja fenn az avas intézményt és az a nagy respektus, amellyel a hatalom kezelői a nagyurak iránt viseltetnek.

— Mi vidékiek sokkal szigorubbán fogjuk fel a szerencsejátékokat, mint a nagy urak. A falusi korezmában a csendőrl foglalkozik a huszkraceáros bankot, sőt most már a kuglizásnak is van hazárd módja, amelyet gyakorolni nem szabad. Egyébként a budapesti szatésot is elcsipi a rendőség, ha a lóversenyekre titkosan fogad. Hazardirozni csak hivatalos ellenőrzés mellett szabad. És ezért a totalizátor még él és uralkodik.

* * *

(A ponyva.) Örömmel szoktuk konstataálni, hogy a nép immár olvas. Szereti a betűt, amelynek hisz is, miután agya nincs annyira kiesiszolva, hogy kritikát gyakoroljon.

Hogy mit olvas a nép? Ezzel a kérdéssel kevesen bíbelődnek. Pedig jó volna egy kissé érdeklődni a dolog után. Nem elég a lázító, maszlagos szociáldemokrata írásokat elkobozni, bele kellene tekinteni a ponyvairódom termékeibe, sőt a kalendáriumokba is, amelyek veszedelmesen terjesztik az erkölesi métyelt. Csupa szenny, piszok és butaság, amit a ponyvákön árulnak s azok a füzetek, amelyeket szép talitarka táblákban árulnak s a konyhákban, lócaikon, istálókban olvasnak, teljesen értéktelen és veszedelmes fércelmények.

Igaz, hogy nem csak nálunk van így, de ez nem indok a tétlenségre. Németországban is tuitengett a ponyvairódom, a szennyes pornográfia, de ott harcba is szállottak ellene az irodalom és művészet emberei.

Különösen az erkölestelen nyomtatványok, a sexuális regények, álmoskönyvek, ostoba kísértetes történetek terjednek s irodalmi viszonyainkat legjobban jellemzi, hogy még neves írők is vállalkoznak a fordításra.

A mult héten láttam egy göcseji paraszt embert, aki egy halom ilyen ostobaságot vitt haza. Mert hogy az asszony szeret olvasni és a szomszédok is odajárnak hallgatni a szép istóriákat. Sorba ülnek a gyerekek és élvezik a meztelen ember regényét, Rozalinda grófné szerelmi kiesapongásainak leírását, a szellemzés mesteriségéről írott mesét.

A népkönyvtárt azonban nem háborgatják, az öreg kapesos bibliát senki sem veszi le a mestergerendáról.

Igy terjed nálunk a műveltség és a felvilágosodás.

* * *

(Jön a tatár.) Akarom mondani az osztrák armádia. Több hadtest fogyasztja a puskaport

Veszprém körül a jövő hónapban. Milliókba kerülő játék biz ez. Így gondoljuk mi civilek. A harcokésség fejlesztéséhez szükséges munka. Mondják a katonatudósok. Lehet, hogy így van. Hiába vitatnánk az ellenkezőt, azért a katonaság csak gyakorlatozna tovább, mert így kívánja a hadur és a reglement. Ebbe tehát beleszólásunk nincs. Nema is sok közülünk volna hozzá, ha nem nekünk civileknek kellene megfizetni a mulatságot. Még pedig duplán. Először esengőpéngő pénzben, másodsor azoknak a károknak az elviselésében, amelyet egy átvonuló hadsereg okoz.

Arról ne is szóljunk, hogy ilyen inséges, kenyérből, takarmányban szűkölködő esztendőben miért kell felvonultatni százezer embert egy agyonperzselt, kiaszott vidékre. Miért bocsát ránk az Ur egyszerre két csapást?

Elismerjük, hogy a katonaságnál nagy a rend és fegyelem s hogy a zsarolás, pusztítás nem megy úgy, mint hajdan, amikor a falvakat valóságos felették a katonák. Aláírjuk azt is, amit a közgyűlésen Csertán Károly mondott, hogy a hadvezetőség szigorúan örököl a polgárok vagyona és nyugalma fölött. De a fegyelemnek megvannak a határai; a legtulzottabb szigor mellett is az ember nagy tömegekben ellenőrizhetetlen. Pusztit és rombol ott is, ahol nem akar. A műveletlen katona pedig akar is.

Ezért bizony örömmel vettük tudomásul, hogy a Balatonhoz felvonuló hadtestből Zalaegerszeg csak a teherszállító automobiloikat, a szekereseket és a tüzekek egy részét kapja. Sokan szomorkodnak, hogy az a bizonyos 8000 ember, akit kilátásba helyeztek, nem jön hozzánk. Kávéház, kocsma, szatcsbolt nem haragszik a sok katonára. A város lakosságának azonban még élénk emlékezetében van az 1893-ik esztendő, amikor minden udvarban 20-30 horvát baka tanyázott, a szőlőket idő előtt leszüretelték a »sétáló« katonák s akkora volt a közbiztonság, hogy civil ember nem igen mert a kocsmaiba bemenni. Nem kérünk a mulatságból. Jobb nekünk a csendes nyugalom, mint a nagy manőver.

A városok segélyezése.

(Dr H. I.) Ugy hirdik, hogy a miniszterelnök a városok segélyezése s a városoknak adandó kedvezményes kölcsön biztosítása tárgyában ankétet fog összehívni. Az ankét máskülönb politikai nyelven valamely ügy megvalósításának ad graecas calendas való elhalasztását szokta jelenteni, ez esetben azonban okunk van remélni, hogy komoly lépés lesz a megvalósulás felé. E reményünket arra az általános érdeklődésre alapítjuk, amely a városok felé úgy a honatyák, mint a kormány jóindulata, valamint a polgármesterek kongresszusai nyomán fordult.

Politikai és társadalmi szempontból alig képzelhetünk örvedetesebb jelenséget, mint a városoknak öntudatra ébredését. A városok egyesítik magukban az ipari, kereskedelmi és értelmi munka képviselőit; belőlük alakul ki a független városi polgárság, amelynek állásfoglalása politikai téren a benne rejlő nagy intellektuális erőnél fogva, elsősorban kell, hogy számításba jöjjön, másfelől ők bírnak a legfejlettebb érzeléssel minden kulturális haladás iránt.

Természetes, hogy a kulturális fejlődés is az anyagi jólétben gyökerezik. Amint az egyes ember is csak úgy tud több és magasabbrendű kulturális szükségletet kielégíteni, ha vagyoni viszonyai megengedik, hasonlóképpen a városok sem képesek gazdasági megerősödés nélkül azokat az intézményeket létesíteni, amelyek a fejlődő városi élettel járnak.

Gondoljunk csak arra, hogy a rendszert, szegényügy, közegészségügy, iskola, színház (!), utak, csatornázás, világítás mind olyan élet-

szükségletek, amelyeknek modernné fejlesztése a maradi gondolkodás előtt egykor fényűzés számba mehetett, ma már azonban alig lehetséges, hogy értelmes ember eképpen gondolkozzék. Már pedig ezeknek létesítése nagy anyagi áldozatokkal jár. Ha most ehhez hozzávesszük, hogy maga a szorosan vett közigazgatás, nevezetesen a városi tisztviselők fizetése és egyéb gazdasági szükségletek mennyi kiadást igényelnek, körülbelül fogalmunk lehet, mekkora teher nehezedik a városokra, ha minden elsőrendű szükségletet ki akarunk elégíteni.

A városok egy része a saját erejéből erre csakugyan képtelen. Az eredmény tehát az, hogy vagy nem létesülnek a legszükségesebb intézmények, vagy ahol létesülnek, ott kölcsön útján, vagy enélkül, de mindkét esetben a lakosságnak községi pótdóval való nagymérvű megterhelése által.

Az általános kép pedig az, hogy a városok anyagi bajokkal küzdenek már évtizedek óta. Felsegítésükre semmi sem történt, amiben jórészt maguk a hibásak, mert amikor már ugyszólván minden intézmény az államot ostromolta segélyért, a városok szótlanul türetek. A súlyosbodó helyzet azonban végre a városokat is megszólaltatta.

Sérelem alakjában teszik szóvá a városok kívánalmait. És pedig teljes joggal. Az állam esonka, gyatra önkormányzattal törli ki a városok szemét, ennek ellenében magára hagyja, hogy boldoguljon, a hogyan tud. Államigazgatás szempontjából úgy áll a dolog, hogy a városok az államszervezet kiegészítő részei, tehát már ebből a szempontból sem lehet közömbös az államra ily fontos és tekintélyes szerveknek mikénti boldogulása. De ha csak erről volna szó. A városok a törvénynél fogva az államigazgatás tekintélyesebb részét, mint a közrendszert, közegészségügy, ujoncozás, adózás körüli teendők, a saját szerveikkel hajtják végre s mindezek fejében az államtól semmi ellenszolgáltatásban nem részesülnek. Hogy ez miért van így, feleletet alig tudnánk rá találni. Mert hiszen az ellenkezőre van példa. Ime ott vannak a megyék. A megyei törvényhatóságok közigazgatási kiadásait fedezésére tíz millió koronát kapnak évenként az államtól. Olynemű teendőket, minőt a megyei törvényhatóság végez, a törvényhatósági városok és kisebb mérvben a rendezett tanácsú városok is végeznek, miért nem örvényesül hát ezekkel szemben is az egyenlő elbánás?

Kétségtelen tehát, hogy a városok joggal követelik az államtól, hogy járuljon azon tisztviselők fizetéséhez, akik az állami igazgatásban részt vesznek, másfelől azon tisztviselőket, a kik kizárólag állami igazgatást végeznek, (rendőrkapitány, városi orvos) egyedül az állam fizesse. Jogos és méltányos az a követelésük is, hogy az állam a közvetett adók átengedésével fokozza jövedelmüket, hogy azt a sok kulturális feladatot, amely mai napság a városokra nehezedik, elvégezhessek; nemkülönbén jogos az is, hogy könnyű kölcsönrel segítsen a városok helyzetén, amelyek súlyos anyagi helyzetbe jórészt azáltal jutottak, hogy évtizedeken keresztül a saját költségvetésük terhére végeztek oly teendőket, a melyek igazság szerint az államot illették volna.

Reformok.

(A büntetőnovella.) A büntető novella életbeléptetése idejének meghatározását a törvény az igazságügyminiszterre bízta. A hivatalos lap mult héten közölte az igazságügyminiszternek s kapcsolatban a belügyminiszternek az életbeléptetésre vonatkozó rendeleteit.

Az 1908. évi 36. tc. a büntető törvénykönyv és a bünvádi perrendtartás kiegészítéséről és módosításáról — egy fejezet kivételével — október elsején lép életbe, a második fejezet pedig,

amely a fiatalok terheltekről szól, 1909 január elsején.

Az október elsején életbelépő fejezetek között a legfontosabb a büntetés feltételes felfüggesztésének új intézménye. — A bíró belátásától függőleg a különös méltánylást érdemlő esetekben, azokkal szemben, akik még büntetve nem voltak, felfüggeszthető lesz az egy hónapot meg nem haladó fogház és elzárás büntetés s a pénzbüntetés s a felfüggesztett büntetést nem lehet végrehajtani, ha az elítelt ellen az ítélet jogerőre emelkedésétől számított három évi (illetőleg a közigazgatási hatóság elé tartozó ügyekben egy évi) próbaidő alatt eljárás nem volt folyamatban. A büntetést felfüggeszteni nem lehet, ha az elítelt cselekményét aljas indokból követte el. A rendőri büntető bíróságnak felfüggesztő ítéleteit hivatalból kell a másodfoku hatósághoz felülbírálás végett felterjeszteni.

A kibocsátott életbeléptetési rendeletek főleg a felfüggesztő ítéletek nyilvántartásáról intézkednek.

A büntető novella többi rendelkezései közül felemlítendő a leánykereskedés meggátolását célzó fejezet. Eddig a büntető törvénykönyv a kerítésnek azt a legsúlyosabb esetét büntette, amelynél a leánygyermek erkölcsét egyenesen a szülő, vagy a gondviselő támada meg. A novella bünteti a kerítés egyéb eseteit is, maga részére való csábítás azonban nincs büntetve. A nőnek külföldre szállítását s a kerítéssel való üzletszerű foglalkozást a novella mint büntetett bünteti.

A novella egyéb intézkedései közül felemlítjük még, hogy a család fogalma új meghatározást nyert. A család fogalmi ismerveit közül a ravasz fondorlat helyett csak a fondorlatot tartotta fenn s így a család inkább lesz büntetendő. A család miatt beadott panasz ezentul nem lesz visszavonható s a család vétségének a kísérlete is büntetendő.

A lopásról szóló fejezet a lopás vétsége és büntetése közötti értékhatárt kétszáz koronára emelte fel. Eddig nem lopást, hanem csak tulajdon elleni kihágást követett el az, aki négy korona értéket felül nem haladó lelmi, vagy élvezeti oikket lopott. Most azonban az új törvény a négy koronás értékhatárt 10 koronára emelte fel.

A fiatalok terheltekre vonatkozó új intézkedések csak újévkor lépnek életbe. Addig is azonban a tizenévesek életét be nem töltött terheltek külön elbánás alá esnek.

A rendelet szerint a fiatalok terheltek bírájával a kir. járásbírósnak erre a célra személyi tulajdonságánál fogva legalkalmasabb bíráját kell kijelölni s a kijelölést hivatalosan az igazságügyminiszternél bejelenteni. A törvényeséknél, ha két vizsgálóbíró van, ezek büntügyekben a vizsgálatot állandóan erre a célra kijelölt egyik vizsgálóbíró teljesíti. A főtárgyalási tanácsok közül is egyik tanács erre a célra jelölendő ki. A fiatalok terheltek büntügyeit lehetőleg elkülönített helyiségben, ha lehetséges, a hivatalos helyiségtől egészen különálló, esetleg e célra bérelt alkalmas szobában kell tárgyalni. Ha külön helyiség nincsen, akkor külön tárgyalási napot vagy napszakot kell kitzüni és ekkor idősebb terheltek büntügyeit tárgyalni nem szabad. Kimondja a rendelet azt is, hogy ügyelni kell arra is, hogy a büntügyi tárgyalásokra fiatalok egyének, mint hallgatók a tárgyaló helyiségbe be ne bocsáttassanak.

Soproni kereskedelmi és iparkamara köréből.

Miután ismételt panasz merült fel az iránt, hogy a molnások és megbizottaik az ugynevezett csuvarozást oly módon gyakorolják, hogy a gabonát nem csupán őrés végett hordják össze, hanem azt lisztnak eladásra kínálása mellett meg is vásárolják, kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur folyó 1908. évi augusztus hó 14-én

BITUMINA

tiszta bitumenből készített valódi aszfalt tetőlemez, tartós, tűzbiztos, szagtalan kátrányozást vagy egyéb mázolás nem igénylő

tetőfedőanyag

BITUMINÁVAL fedett tető bemeszelve szép fehér marad és kitűnő védelmet is nyújt a nap melege ellen.

BITUMINA RÉGI ZSINDELYTETŐK ÁTFEDÉSÉRE IS KIVÁLÓAN ALKALMAS.

Csakis védjeggyel ellátott tekercseket fogadjunk el.

Gyári főraktár Zalaegerszeg és vidéke részére: BREINER BENŐ fakeskedésében ZALAEGRSZEGEN.

61769/IV. szám alatt kelt rendeletével figyelemzteti az iparhatóságokat, hogy a kihágási eljárást az 1900. évi XXV. tc. alapján mindazon esetekben folyamatba teendő, midőn a csúvározó molnár a hatósági közegek előtt nem képes hitelt érdemlő módon igazolni, hogy a gabonát csupán őrlés végett hordta össze az egyes felektől s a gabonát nem egyszersmind lisztnek eladásra kínálása mellett vásárolta meg.

Mely rendeletre ezennel felhívjuk érdekelt körünk figyelmét.

Sopron, 1908 évi augusztus hó 27-én.

A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

Hivatalos rovat.

Közhirre teszem, hogy az 1908—1909-ik évre szóló ebvédjegyek kiosztása a városi adóhivatalban megkezdődött. — Felhívom az ebtartó tulajdonosokat, hogy az ebvédjegyek f. évi augusztus hó 31-től kezdődőleg a városi adóhivatalnál — a hivatalos órák alatt kiválthatók.

Zalaegerszeg, 1908 augusztus hó 29-én.

Dr Korbai, polgármester.

Hírek.

Városi közgyűlés. Zalaegerszeg város képviselőtestülete f. hó 26-án, mult szerdán rendkívüli közgyűlést tartott, melyen két megüresedett állásnak választás útján való betöltése került sorra. A közgyűlésen, melyen a képviselők szép számban jelentek meg, Árvay Lajos alispán elnököl s mindenekelőtt a kijelölt bizottság megalakítása iránt intézkedett. A közgyűlés Böhler Jakabot és Tivolt Jánost választotta, az alispán a maga részéről Udvardy Ignácot és Krosetz Gyulát nevezte ki. A kandidáló bizottság a tanácsosi állásra első helyen Mezriczky Jenőt, második helyen Fatér Endrét, a közgyűlési állásra Kardos Sámuel, Simon Józsefet, Juhász Gyulát jelölte. A közgyűlés a kijelölt pályázók közül egyhangulag megválasztotta Mezriczky Jenőt városi tanácsossá (árvaszéki ülnök s községbíró) és Kardos Sámuel közgyűlésszé. Az elnöki széket a választás megejtése után Dr Korbai Károly polgármester foglalta el. Tárgyalták és elfogadták a városi villamos telep üzemeltetésének megszüntetése tárgyában a Ganz villamos részvénytársasággal kötött szerződést. Elfogadták a városi kórház átdolgozott alapszabályait és házirendjét, valamint a városi kórház 1909. évi költségvetését, az orvosok fizetésének emelésével. Az igazgató főorvosnak fizetését 2400 koronában, az elmeosztály orvosát 2000 koronában, míg az alorvosát 1200 koronában állapították meg. Érdekes megemlíteni, hogy a városi kórház majd 60.000 koronát kivevő budgettel dolgozik. A szombathelyi állami gyermekmenhelynek városunkban levő telepe részére megválasztották a bizottságot. A bizottságnak hivatalból tagjai: Dr Korbai Károly, Mezriczky Jenő, Kardos Sámuel, Ságy Lajos, Dr Gráner Adolf, Dr Fürst Béla. Tagok: 1. Paukovich György, 2. Dr Szigethy Elemér, 3. Hajik István elnök, 4. id. Czukelter Lajos, 5. Legáth Kálmán, 6. Csutor János, 7. Király Mátyas, 8. Engelsmann Izrael, 9. Dr Szász Gerő, 10. Dr Csák Károly, 11. Tivolt János, 12. Szalay László, 13. Gróf Batthyány Pálné, 14. Árvay Lajosné, 15. Kászonyi Mihályné, 16. Hajik Istvánné, 17. özv. Dr Isoó Jánosné, 18. Rutich Sándorné, 19. Dr Korbai Károlyné, 20. Medgyesi Lajosné, 21. Dr Halász Miksáné, 22. Varga Vilmosné, 23. Dr Ábrahám Eráné, 24. Dr Rosenthal Jenőné. Ezután 6 illetőségi ügy került tárgyalás alá.

Királyi kitüntetés. Ő Felső Domby Károly tapolcai m. kir. távirafelügyelőt negyven évi hű és lekiismeretes szolgálatának elismerésül a koronás ezüst érdemkereszttel tüntette ki.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Murányi Irén okleveles tanítónőt a zalabaksai állami elemi iskolához rendes tanítónővé kinevezte.

Áthelyezés. A közoktatásügyi miniszter Berkovics Imre borsai és Pócsa Sándor mosonyi áll. elemi iskolai tanítókat hasonló minőségben Zalaegerszegre helyezte át.

Az iparos ifjúság f. hó 16-án tartott jubileumi ünnepségének keretébe felvett tánemulatságot a kedvezőtlen idő miatt elhalasztotta és azt f. hó 20-án, szent István napján tartotta meg az ipar-estülettel közösen, a kaszaházi kertben. — A mulatság napján reggel 7 órakor a tüzoltó zenekar a városban felvonulva, hirdette az iparosok mulatságát. Délután 4 órakor ugyancsak a rezes banda zenekisére mellett vonult ki a két testület zászlói alatt a mulatság színhelyére. Az iparosok ezidei mulatsága nem volt oly népes, mint az előző években, amit annak tulajdoníthatunk, hogy a hetes esőzés az estélti órákban a szabadban való tartózkodást teljesen lehetetlenné tette. A hangulat mindamellett az egész mulatság tartama alatt kitünő volt. A táncosok jókedvvel járták az éjtéli órákig, amikor a beállt igazán hűvös idő miatt a közönség kezdett lassankint oszlatodni és éjtél után 2 órakor már mély esend váltotta fel az eddig uralkodó hangos jókedvet. — A mulatság anyagi sikere kielégítő volt, mert 200 korona tiszta jövedelemmel záródott.

Felülfizettek: Schmidt Viktor 8 K, Lázár Antal, Nagy Dezső 5—5 K, Tivolt János, N. N., Kulesár Gyula 3—3 K, Schütz Sándor és fia, Wapper Ignác, Lelovics Boldizsár, Breiner Benő, Papp Alajos, Heincz János, Juhász József, Horváth József (Sümege), Kummer Gyula, Nagy Zsigmond, Horváth Károly vendéglős 2—2 K, Deutsch Herman, Kakas Ágoston, dr Obersoha Mór, Lakatos István, Schneider Antal, Zsallár János, Kocsuba Emil, Ekler Sándor, Tounesz Ferenc, Mautner Jenő, Rudó Henrik, Lónyay János, Lendvay Balázs, Farkas Ferenc, N. N., Szencsár Antal, Kéner Dániel, Török György, Tahy Rozália, Illés Elek, Szakály István, Saly Viktor, Gasparics Sándor, Dömötör Sándor, N. N., Cseh Ferenc, Garai Lipót, Rózsás Lajos, Lang Nándor, Rozenkrantz Istvan, Gosztonyi Ferenc, Fischl József 1—1 K, Hary Károly, Lendvay László, Kaszás József, Horváth Imre 60—60 f, Vörös István 50 f, Füleky József, Pinter János, Lendvay Pál, Nagy Gyula, Szláby Ferencné, Lendli Orbán, Medvéssy József, N. N., Maróthy István 40—40 f, Tar István 30 f, N. N. 20 f.

Köszönetnyilvánítás. A zalaegerszegi iparos ifjúság önképző egyesületének 25 éves jubileumi ünnepségén, valamint ez alkalomból tartott társas ebéden résztvett iparrestületnek, kath. legényegyletnek, kereskedő ifjak önképző egyesületének és egyesületünk barátainak ezuton is megköszönjük érdeklődésüket, hogy szives megjelenésükkel ünnepélyünk fényét emelték. Köszönetünket fejezzük ki azon hölgyeknek, kik jegyek elárulásával foglalkozva, mulatságunk anyagi sikerét előmozdították. Továbbá hálás köszönetünket nyilvánítjuk mindazoknak, kik a f. hó 20-án megtartott tánemulatságon felülfizettek és kik ez alkalomból jegymegváltás című adományukat beküldötték. Végül igaz elismerésünket fejezzük ki Lelovits Boldizsár vendéglős urak, hi e hó 16-án a »Koronák«-ban tartott társas ebéden felszolgált izletes ételleivel és kitünő boráival nagyban hozzájárult az ünnepi hangulat emeléséhez. Az iparos ifjúság önképző egyesületének elnöksége.

A Balatoni Múzeum arckép gyűjteménye. A Balatoni Múzeum, amely évről évre hatalmas arányokban fejlődik, felhívást boesátott ki, amelyben arra kéri a vármegye közönségét, hogy támogassa jelesünk arcképeinek megfestésére irányuló tervét. A felhívás a következőket mondja:

»Célunk Panteont emelni, ahová a késő utódok is elzarándokolhassanak, lerónai a kegyelet és hála adóját nagyjaink iránt s ahol példát vehessenek arra nézve: mint kell szeretni és szolgálni e hazát! Múzeumunk ez az osztálya a többi mellett még fejletlen. A sok költségbe kerülő művészi kivitelű, olajfestésű arcképeket — szerény anyagi viszonyaink miatt — eddig még csak fényképek, könyvmatu, fa- és acélmetszetű arcképek pótolják s az ereklyegyűjteményünk is szegény. Ezeknek az arcképeknek a megfestéséhez s az ereklyetárgyak összegyűjtéséhez a múzeum jelenlegi anyagi ereje s a mi időnk elégtelen; ehhez a közönség áldozatkészsége, jóakarata, érdeklődése és szorgalma szükséges. Hiszen örök igazság, hogy: »Egyesült erővel nagyszabásu eszmék nyerhetnek megvalósulást, míg egyesek kifáradnak, mielőtt célt érhetnének.« A múzeum elsősorban a következő férfiak és asszonyok képét tartja megfestendőnek és a rájuk vonatkozó ereklyéket összegyűjtendőnek:

Zrinyi Miklós gróf, a költő és hadvezér; Fesztetics György gróf, a Georgicon alapítója; Nagyváthy János gazdasági író; Horváth Ádám író; Baesányi János költő; Horváth János püspök, író; Kisfaludy Sándor; Szegedi Róza, Kisfaludy Sándor neje; Csokonai Vitéz Mihály; Berzsényi Dániel; Csány László 1848-iki kormánybiztos; Dukai Takács Judit költő; Deák Ferenc; Ramazetter Vince, Sümege jöltevéje; Császár Ferenc író; Török János író; Nagy Ignác író; Laky Demeter író; Szendrey Julia, Petőfi neje (Keszthelyen született); Vaszary Kólos heregprimás; Goldmark Károly, a világhírű zencszerző (Keszthelyen született); Suós Lajos költő. A múzeum kérelme a következő: »Azzal a kérelemmel fordulunk mélyen tisztelt polgártársainkhoz, hogy hazafias célunk mielőbbi megvalósítását bármily csekély pénzbeli adománnyal előmozdítsák, esetleg a birtokukban levő irodalmi műveket és ereklyetárgyakat a Balatoni múzeumnak ajándékozni, vagy ugyanott letétbe helyezni, végül, ha ilyen tárgyak hollétértel tudomásuk van, arról értesítést adni sziveskedjenek. A pénzbeli adományok, könyvek, kéziratok és ereklyetárgyak a Balatoni Múzeum Egyesület elnökségének, Keszthelyre küldendők.

Uj szövetkezet. A nagykanizsai szervezett munkások fogyasztó és termelő szövetkezet alakítása iránt indítottak mozgalmat, hogy ezáltal a drágaságot ellensúlyozzák s megélhetésüket megkönnyítsék.

Köszönetnyilvánítás. Udvardy Ignác ny. felső kereskedelmi iskolai igazgató ur a zalaegerszegi iparosifjak önképző egyesületének, huszonöt éves jubileuma alkalmával 50 K volt szives adományozni. Az adományért ezuton hálás köszönetet mond az egyesület.

Névmagyarosítás. Dr Urbanek Károly a zalaegerszegi főgymnasium volt tanára, a gyergyószentmiklósi főgimn. igazgatója a saját és kiskoru Mária nevű leánya vezetéknevét Pongráczra magyarosította.

A Balatoni szövetség legutóbbi választmányi ülésén felmerült az a kérdés, nem volna-e lehetséges Keszthely részére katonai nevelőintézet elhelyezését kieszközölni. A város és vidéke e célra alkalmasak s minden előfeltétel megvolna ahhoz, hogy az intézetben elhelyezett ifjak edzett katonákká fejlődjenek.

Beiratás a kereskedő tanonciskolába. A zalaegerszegi kereskedő tanonciskolában az 1908/9 tanévi beiratások f. évi szeptember hó 1, 2, 3, és 4-ikén délután 4-től 8-ig eszközöltetnek a felső kereskedelmi iskola földszinti termében. Felkérem a főnök urakat, hogy alkalmazásban levő és még fel nem szabadult tanoncaikat nevezett időben annál is inkább beirassák, mert a beiratás eredményét tartozom az elsőfoku iparhatóságnál bejelenteni és e felhívásnak eleget nem tevő főnökökkel szemben az ipartörvény vonatkozásos rendelkezései fognak alkalmaztatni. Zalaegerszeg, 1908 augusztus hó 26. A kereskedő tanonciskola igazgatója.

A községi és körorvosok fizetése. A községi és körorvosok fizetése az új törvény szerint ez évi szeptember hó elsejétől kezdve többé nem a községeket, hanem az államkincstárt terheli. Mivel azonban a törvény életbeléptetésének előkészületei szeptember elsejéig nem voltak befejezhetőek, a belügyminiszter felhívta a törvényhatóságokat, hogy a törvény életbelépéséig a községek által fizetessék ki továbbra is a községi és a körorvosoknak járó fizetést. Ezeket az összegeket a községek javára fogják elszámolni.

Az ügynök. A határrendőrség ismét letartóztatott egy embert, aki azzal kereste a kegyerét, hogy kivándorlásra csábított. Somogyban fogták el, de saját beismerése szerint Zalában is kötött üzleteket. Bencei Pálnak hívják az ügynököt; gyári munkás volt, de könnyebbnek találta az emberszállítást. Bencei elég furfangosan járt el. A falusi koresmákban kereste üzletfeleit. A parasztokkal szóba ereszkedett; elmondta, hogy most jött haza Amerikából, ahol a munkásembernek jó sora van, a kormány és újságok csak ijeszgetik a népet, hogy itthon maradjon olesó napszámra. Ő tehát vissza is megy. Már irt is hajójegyért a Falk és társa német hajózási vállalatnak, mert ez a legjobb és legolesőbb. Ez elviszi az embert Argentínába, ahol annyi ingyen földet kap mindenki, amennyit meg tud munkálni. Amikor azután az emberek érdeklődni kezdtek az aranyország iránt, Bencei csupa szivességből

ajánkozott, hogy hozat ő jegyet, akinek csak kell. Persze a hajózási vállalatnál jutalékot kapott. Amikor elesipték, egész esomó nyomtatványt találtak nála.

Csere gyerek. A zalaszentiváni postamester cserébe adná a zalaegerszegi főgimnázium I-ső osztályába járó 10 éves fiát egy a postakezelést elsajátítani óhajtó, szerény igényű, nagyobb fiu vagy leányért. Megkeresések a fenti cím alatt kéretnek.

Halálos verekedés az istállóban. Véres verekedés színhelye volt a hagyárosi urasági istálló. Az urasági eselődés között kitért háboru egy ártatlan áldozata pénteken meg is halt, kettő pedig súlyos sebesült. — Azon kezdődött a dolog, hogy Horváth Gyula gulyás József nevű legény fia megverte Herzeg Gábor majorgazda 8 éves kis leányát. Az apa emiatt felbosszankodott s másnap reggel az istállóban összeszidta a legényt. A legény apja, Horváth Gyula gulyás, aki a tehének körül foglalatzkodott, szóváltás közben a gazdához rohant s a kezében volt fejőszékkel úgy vágta fejbe, hogy azonnal összeesett. Erre közbevetette magát a gazda sógora, Nagy József, akit a gulyás a fejőszékkel szintén fejbe ütött, ez pedig egy irtókapával vágott vissza, de csak kisebb sérülést okozott a garázda emberen. A sebesülteket behozták a zalaegerszegi kórházba, ahol Herzeg Gábor gazda kinos szenvedés után meghalt.

Világjárók. Négy érdekes ember járt a múlt héten Zalaegerszegen. C. P. de Weille és J. Nieluvenhuys hollandus urak nejeikkel. A két pár világkörüli utra indult s 40.000 kilométert a nagy utból gyalog kívánnak megtenni. Fogadásuk úgy szült, hogy hazájukból pénzt nem hozhattak magukkal, hanem a fentartásukhoz szükséges eszközöket maguknak kell megszerezniük. Nálunk képes levelezőlapokat árultak s a bevételből bőven kikerültek az itt tartózkodás költségei. Zalaegerszegen egy napot töltöttek s az „Arany Bányá”-ban voltak szállva. Gyalog érkeztek s gyalog folytatják utjukat. — A világjáró hollandusok intelligens és jómódu emberek, akiket tudványuk hajtott a nagy utra. Élményeikről írt dolgozataikat a legelőkelőbb lapok közlik. — A múlt héten Nagykanizsán Milenko Raicevici bukaresti egyetemi hallgató fordult meg, aki egy sportegylet távgyaloglójaként gyalog teszi meg a Bukarest, Nagyszében, Csernovicz, Moszkva, Szentpétervár, Helsingfors, Stockholm, London, Hamburg, Amszterdam, Brüsszel, Páris, Madrid, Lisszabon, Marseille, Nizza, Genua, Milano, Venezia, Triest, Fiume, Budapest, Belgrád, Bukarest közti utat. 20.000 K díj van kitűzve, amelyért két gyalogló versenyez. Raicevici ellenfele Barcelonában megbetegedett s ott a kórházban fekszik.

Elementek a huszárok. Üres a kaszárnya. Elementek a huszárok a veszprémi nagy hadgyakorlatokra. Vonaton vitték őket a harcérre, ahonnan szeptember vége felé jönnek vissza. Csak a kaszárnya őrzetere szükséges legénység maradt itthon.

Gondatlanság. Folyó hó 25-én délután 5 óra körül Farkas György olakülvárosi lakos kádár mester lakásának udvarán Koltai Sándor és Sós József ácsesegédek egy 25—30 hektoliter ürtartalmu kádat csináltak. A nagy kádat össze is állították már s oldalra fektették, hogy peremét egyenlővé fűrészeljék. Mialatt Koltai ácsesegéd a kiálló részek lefűrészelésével foglalkozott, a tartályba Sós József 6 éves, Farkas Sándor 7 éves és Farkas István 5 éves gyermekek belebujtak s bintáltatták magukat. A nagy kád a fűrészelés által előidézett mozgás közben összedőlt, a benne levő gyermekek közül Sós József 5 éves fiu, a rászakadt dongáktól mellén súlyos sérülést szenvedett. A szerencsétlen fiut Dr Fürst Béla gondos ápolás alá vette. A többi gyermekek sértetlenül maradtak. A gondatlan munkások ellen megindították az eljárást.

Családi tragédia. Fitos István baktüttösi lakos garázda természetéről volt ismeretes. Anyjával is folytonosan veszekedett s vagyoni kérdésekben sehogysem tudtak megegyezni. A múlt héten ismét nagy háborúság lehetett Fitoséknál. Az anya és fiu veszekedtek, ami nem volt ritka eset, mert már az is megtörtént, hogy Fitos rálovöldözött az anyjára, amiért be is zárták. A veszekedést követő reggel özv. Fitosné halva találták az ágyában. A nyakán

levő foltok bizonyították, hogy úgy fojtották meg. Jelentést tettek a csendőrségnél, amely a gyikost nyomozta. Mindenki a megfojtott asszony fiára gondolt, akit seholsem találtak. Végre ráakadtak a pálinkafőző konyhában — halva. Felakasztotta magát, hogy ne kerüljön az igazságszolgáltatás kezébe. Az anyagiilkos több gyermeket hagyott hátra.

Merénylet az utcán. Kinos szeszéio történt tegnap délután 6 óra körül Zalaegerszegen, a főtéren. Neumann Albert, a Zalaegerszegi Takarékpénztár könyvelője megtámadta Molnár Ilonka urleányt, özv. Molnár Edéné leányát, akit a földre tepert s a kezében volt revolverrel agyba-főbe vert. A járókelők kiszabadították kinos helyzetéből s Büchler Jakab bőrkereskedő üzletébe vitték. A megtámadott fiatal leány annyira megijedt, hogy tegnap ki sem lehetett hallgatni. Sérülései valószínűleg nem súlyosak. A fején és karján kapott több ütést. Neumann a rendőrség letartóztatta. A fiatal ember is oly izgatott állapotban volt, hogy beszámíthatósága is kétes. Már régebben idegbetegség tünetei voltak rajta észlelhetők s az utóbbi időben melankóliára hajlott. Nem lehetett megállapítani, hogy a revolverrel löni akart-e s amikor a fegyver nem sült el, akkor támadott-e a leányra. A merénylet után a törvényszék épületébe menekült s mindenkit lelővéssel fenyegetett. Király Sándor törvényszéki szolga fegyverezte le s adta át a rendőrségnek.

Lecsapolás a Balatonparton. A múlt héten a Balaton partján nagyszabású lecsapolási munka indult meg. A bozótlecsapoló társulat Balatonkeresztúr határában megkezdte a hatalmas övesatorna ásását, amely 18.000 hold földet van hivatva ármentesíteni. A csatorna ásása 650 ezer koronába kerül. A munkálatokat pécsi kulturmérnökök vezetik.

Meglopott utas. Király Géza szentlislói gazdaember Keszthelyen járt, ahol mintegy 250 K-t kitévő örköségét vette föl. Amint hazautaztában a nagykanizsai vasúti állomásra ért, bement a váróterembe, hogy a vasúti összeköttetést bevárja. Ott ledőlt egy padra és elaludt. Mikor felébredt, rémülten tapasztalta, hogy a tárcáját a pénzzel együtt ellopták.

A Déli vasút menetdíja. Folyó évi október hó 1-től kezdődőleg fölemelik a cs. kir. szab. Déli vasuton a személyszállítási díjakat. Ezen túl nem lesznek mérsékelt menettérít jegyek s a 200—300 kilométer közt lévő távolságokra zóna tarifa lép életbe s pedig 4 szakaszban. Ezeket menetdíj mérséklés lesz egy két korona erejéig. A vasutársaság az árudíjszabásokat is föl akarja emelni, ez a terv azonban csak az árudíjszabás reformjának keretében lép majd életbe.

Reklam bankók. Gyuk Mihály nagypáli lakos gazdaember lovai megtetszetek Zalezky János kislengyeli lakosnak, aki ajánkozott azoknak a megvásárlására. Az alkut hamar megkötötték a felek és abban állapodtak meg, hogy Nagy Dezsőnek Olakülvárosban levő koresmájába mennek, a hol vevő átveszi a lovakat s kifizeti azoknak az árát. Ugy is történt. Zalezky János a lovak ára fejében eladó Gyuk Mihálynak 1 db 50 koronást és 2 db 100 koronást adott át Levolt Ferenc győrúszegi lakos jelenlétében s a megvett lovakkal elhajtatott. Gyuk Mihály a jó vásár örömeire bort hozatott s iddogálni kezdett Levolt Ferenc társaságában. Mulatozás közben elővette a lovak árát s ekkor megdöbbenve észlelte, hogy 2 db 100 koronás egyik helybeli kereskedőnek a reklám lapjai, 100 koronás utánzatok. Lélekeszakadva rohant a rendőrségre, elpanaszolta az esetet és a hamis vevő ellen a büntető eljárás megindítását kérte.

Aki sikerrel akar hirdetni, forduljon az „Általános tudósító” (Leopold Gyula) hirdetői osztályához, Budapest, VII. Erzsébet-körút 41., ahol hirdetések az összes létező bel- és külföldi hírlapokban és naptárakban kiváló szakértelemmel, lelkiismeretesen, pontosan és szolid áron eszközölnek. Több mint 200 naptár kizárólagos képviselője, vidéki lapok központi hirdetői osztálya, számos hírlap kizárólagos kezelője. Diszes katalógus, képes naptárjegyzék és minden felvilágosítás a t. e. hirdetőknél díjmentesen.

Országos vásár elhalasztása. Zalaapátiban az országos kirakodó és marhavásárt f. augusztus 31-én tartják meg.

Időjárás. Derült, napfényes, meleg idő jár. Többnyire szélesend uralkodik s ráborul a vidékre a felséges augusztusi esőnd. A hangulat már ősz felé hajlik. Kinyíltak az őszi virágok s a zöld lomb között itt-ott már szinesedik néhány levél. De azért még nyár van, meleg nyár. Ujra elkezdődött a félbenszakadt fürdőidény s az esős, hűvös hetek után ujra megjelentek a nyári toaettek.

Elveszett f. hó 25-én délelőtt egy kis fekete hosszuszőrű spitz kutya, Pipi névre hallgat, mellén fehér sávval. A becsületes megtaláló illő jutalmat kap. Cím a kiadóban.

Iszákosság nincs többé!

Kivánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Cozaporból.

Leves, kávé, tea, étel vagy szesz italban egyformán adható, az ivó tudta nélkül.

A COZAPORNAK az a csodálatos hatása, hogy ellenszenvenessé teszi az iszákosnak a szesz italát. A COZA oly csendes és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér, avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejt, mi okozta javulását.

COZA a családok ezreit békítette ki s sok ezer férfit a szégyen és becstelenségtől mentett meg, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatalembert a jó utra és szerencséjéhez segített és sok ember életét számos évvel hosszabbította meg.

Az intézet, mely a valódi, világhírű Cozapor tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánják, egy próba adagot és egy 1500 köszönő irattal telt könyvet díj és költségmentesen küld. A Cozapor teljesen ártalmatlan voltáért szavatolunk. Magyarul és németül levelezünk.

Ingyenpróbákat a valódi Coza-porból bérmentesen küld levélbeni felszólításra az alanti cég.

COZA INSTITUTE, 62, Chancery Lane, London 676 (Anglia).
Levelek 25, levelező lapok 10 fillérrel bérmentesítendőek.

Nyilvános áruraktárak készlete. A vármegye területén levő nyilvános áruraktárak készlete, a legutóbb kiadott hivatalos kimutatás szerint volt és pedig a csáktornyaié 7100 mm. buza, 1953 rozs, 605 zab, 15285 tengeri, 1330 liszt és 5 mm. korpa. A nagykanizsaié 1992 mm. buza, 754 zozs, 2988 árpa, 2659 zab és 2771 tengeri.

Egy polgárista tanuló leány, esetleg egy gymnasiumba járó II—III-ad osztályu fiu teljes ellátásra elfogadtatik. Német nyelvet gyakorolhatja. Wlassics-u. 43 sz.

Piaczi áraink a legutolsó hetivásáron 100 kilogrammonként

	minőség szerint	Kor.-tól	Kor.-ig
búza		11.60	—
rozs		17.60	—
árpa		16.—	—
zab		15.50	—
kukorica		—	—

Nyilt-tér.

Rohitschi étvágyat szerez, elősegíti az emésztést és szabályozza az anyagcserét.

Magyarországi nagy raktár
HOFFMANN JÓZSEF Budapest,
V. Báthory-utca 8. sz.

Dr TOMPA

egyetemes orvostudor és fogorvos-specialista
lakik és rendel Zalaegerszegen Munkácsy-
utca 1. sz. a. Comin-féle ház.

Felelős szerkesztő: Dr Csák Károly.

Laptulajdonosok: Dr Csák Károly és Udvardy Ignác.

Eladó

szarvasmarha széna, rozs,
árpa és zab szalma

ÁBRÁNYI és WEISZ
gabonakereskedő cégnél
Zalaegerszegen.

D. Horváth Győző

vas-, szerszám-, vasalás-, fűszer-, festék-, cement és
építkezési cikkek kereskedése

Zalaegerszegen.

Allandó raktár:

Gazdasághoz és háztartáshoz:

Rudvasak, ekerészek, gazdasági
gépek, láncok, szerszámok, kitűnő
kovácsszén, zománcozott edények,
rézárúk, konyha és háztartási cik-
kek, solingeni acélárúk. Fűszerek,
teák, rumok, gazdasági és konyha-
kerti magvak.

Építkezésekhez:

Hydraulikus és portland-cementek,
elszigetelő aszfalt és kátrány fedő-
lemezek, falmastix, carbolineum,
kátrányok. Épületfa, deszka, lé, vasalás, festék,
olaj. Kályhák, takaréktűzhelyek.

Vadászati cikkek:

Fegyverek, forgópisztolyok, töltények és serétek.

**Jól nevelt fiuk
tanulóul felvétetnek.**

A vármegyei ház átellenében levő

versenyáruházban

kaphatók:

utazó- és kézi bőröndök, férfi-
női- és gyermekcipők, keztük-
harisnyák, turista ingek, és
egyéb férfi- és női divatcikkek
nagyválasztékban és versenyen-
kivüli olcsó árakon.

**Nincs többé gabona üszög
a Numa Dupuy és Társa**

magcsávázó szerének alkal-
mazása mellett. Már 25 éve a leg-
jobb sikerrel használják a buzaüszög
ellen, továbbá a tengeri, árpa, zab-
üszög és korom ellen.

Egy csomag 2 métermázsa vető-
magra 50 fillér, egy métermázsa
vetőmagra 26 fillér.

Óvakodjunk értéktelen utánzatok
használatától és vételétől.

NUMA DUPOUY és TÁRSA
Bécs, VI/1. Windmühlgasse 33.

Eláruló helyek Zalaegerszegen:
Gyarmati Vilmos, Hubinszky Adolf,
Fangler Mihály, Kosztelitz Miksa, Ján
Ferenc, Komlós M. Miksa, Grümbaum
Ferenc, Reich Samu.

Alsóleendő: Tomka György, Pollák
László, Arnstein Benő.

HIRDETÉSEK

felvétetnek

A KIADÓHIVATALBAN.

Versenyárgyalási hirdetmény.

Zalavármegye zalaegerszegi járásához tar-
tozó teskándi körjegyzőség székhelyén
Teskándon egy **3 szoba, 1 esetleg 2 iroda**
helyiség és összes melléképületekből álló
lakás és kut építése határozatott el,
melyre ezennel

versenyárgyalás

hirdetteik. A tárgyalás Teskándon **1908**
évi szeptember hó 25-én a körjegyzői
irodában lesz megtartva, a tervek és aján-
latok pedig szeptember 20-ig küldendők
meg a körjegyzőség címére.

Az ajánlatok a különböző munkákra
külön-külön teendőik meg, kitüntetve, hogy
fuvarozás címén mily összeg számoltatik,

68. év óta fennálló rőfös és posztó üzletemet feloszlatom.

Kartonok, vásznak, chiffonok, férfi és női szövetek, ágyneműek, asztalkendők,
terítők, szőnyegek, függönyök, paplanok, takarók, pokrócok és minden e szak-
mába vágó cikkekből álló dúsan felszerelt raktáramat,

az üzlet feloszlata céljából hatóságilag engedélyezett

végeladás

útján mélyen leszállított árakon kiárusítom.

Gabonaszakok és vízhatlan ponyvák legolcsóbb árban kaphatók.

Teljes tisztelettel

Weisz Sándor.

mert a fuvar esetleg természetben szolgál-
tatik ki.

A munkálat legkésőbb 1909 évi szeptem-
ber hó 1-ig befejezendő, a fizetés az építés
arányában három részletben történik, utolsó
részlet az átvétel után fizetetik.

Építetők a beérkezett tervek és aján-
latok közül szabadon választanak, vállal-
kozók azonban a végleges döntésig kötele-
zettségben maradnak.

Az építendő helyiség anyagára és mére-
teire vonatkozó adatok és az egyes felté-
telek a teskándi körjegyzői irodában meg-
tudhatók. Az elfogadott tervrajz költségét
az építéssel megbízott vállalkozó viseli.

Teskánd, 1908 augusztus 25.

Ellman Béla
körjegyző.

Négy darab két éves
simmentháli, tenyészigazol-
vánnyal ellátott kiváló fajú

tenyészbika

mérsékelt árért eladó.

Steiner Simon
birtokos Pusztaváliczka, u. p. Söjtör.

Eladom

más vállalat miatt Kemen-
den levő

háza és üzletemet,
mely áll 1 bolthelyiség, 2
korcsmaszoba, pince, 1 nagy
szoba, konyha, kamara és
kertből.

WILLINGER ADOLF
Kemend, u. p. Ollár.

Széna, szalma

szeptember 3-án nyilvános árverésen **eladó** özv. Román Dánielnénál Barabás községben, 68 méter hosszú s 460 ctm. magas kazal, fele buza és fele rozs szalma. Nagyobb mennyiségű polyva és széna.

Szilvát

minden mennyiséget megveszek

REICH SAMU
pálinkanagyfőzde-tulajdonos
ZALAEGRSZEG.

Csemegeszőlőt

szállít 2 korona 40 fillérért **Gallai Lajos** szőlőbirtokos Lendvaujfalu, u. p. Kerkaszentmiklós. Ládák 40 fillér árban visszavétnek.

Értesítés.

Tultömött raktár miatt, míg a készlet tart, finom divatos

kalap és sapkáimat

következő árakra szállítottam le:

Gyermek kalap finom gyapju	— frt 65 kr.
» » egész finom	1 frt 10 kr.
Férfi kalap	— frt 95 kr.
Uri kalap	1 frt 50 kr.
Finom nyulször kalap	2 frt — kr.
Egész finom kalap	2 frt 50 kr.
Selyem sapka	— frt 20 kr.
Szövet sapka	— frt 35 kr.
Finom angol sapka	1 frt — kr.
Manilla és florentin szalma kalap	— frt 90 kr.
Téli sapkák nagy választékban	35 kr-tól.
Valódi hód (Bieber)	2—50 frt-ig.

Vidékre a megrendeléseket minél előbb kérem, hogy a szállításnál fennakadás ne legyen.

HEINCZ JÁNOS
kalapos, Zalaegerszeg.

DARUVÁR FÜRDŐ

Szlavóniában a Dékvásutállomása

Vasas hőforrások és iszapfürdők 34°—50° C

Szlavonai Svájcz, remek park, kiterjedt erdő ültetvények, márvány-, porcellán-, tükör- és lápfürdők. Fagó gyógykezelés és hidegvizkura. Ujjonnan berendezett szénsavas fürdők. Kiváló gyógyhatás valamennyi női bajoknál, terméketlenség, vérszegénység, csuzos és köszvényes bántalmaknál, valamint idegfájdalmaknál, különösen ischiásnál. — Fürdők 40 fillér. Külön kabin 80 fillértől feljebb. Prospektussal szolgál díjmentesen a fürdőigazgatóság.

120 darab tenyésztésre való számfölötti **anyabirka**, továbbá Angliából importált kan- és a sárvári hercegi urodalomból származó anyák után nevelt telivér **yorkshire malacok eladók** és ilyenekre előjegyezhető élősúly kgr.-kint 1.60 korona árban.

Cser- és bükk hasábfa — a nagyobb készletre való tekintettel — mérsékelt áron kapható

Eitner Sándor

salomvári gazdaságában.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására adni, hogy a **Weisz Ede**-féle házban, — a vármegyeház átellenében — levő iroda-helyiségemben **tűzifára**, különféle **kőszénre**, **koksza** és **faszénre** megrendeléseket felveszek. Törekvésem az, hogy a t. közönséget pontosan kiszolgáljam.

Kiváló tisztelettel

Weinberger H. és fia.

Tisztasága **30.000** koronával
szavatoltatik.

A konyhában és házban

mindent, ami egyáltalában mosható és tisztítható, csakis

Schicht szarvasszappanával

tisztítsunk. E szappan évtizedeken át folytatott beható és lelkiismeretes tanulmányozásnak eredménye. Mosóereje rendkívüli, szavatolt tiszta és ment minden káros keveréktől. Gond nélkül használható tehát minden tisztítási célra, még ott is, hol közönséges szappan felmondja a szolgálatot vagy különös gondosság szükségeltetik.

Bérbeadó

Diszel község határában Dabos-major birtokon

300 hold vadászterület.

Szarvasvadászatra alkalmas.

Singer Tóbiás, Zalaegerszeg.

Amerika.

Elutazás Havrból minden szombaton, Bécsből minden kedden.

A francia vonal

által az amerikai vasutakra szóló jegyek minden állomásra kaphatók.

Közelebbi felvilágosítás ingyen és bérmentve csak a

Francia vonal által

Bécs IV. Wiedener Gürtel No/6. (A Déli és államvasutak állomásával szemben.)

Tessék a címre vigyázni!

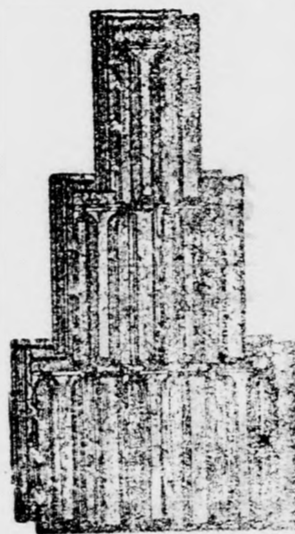
(Hirdetési jog a m. kir. Belügyminiszter által 113.674/904 sz. a. engedélyezve.)

Vadászok figyelmébe ajánlom nagy raktáramat új és jókarban levő vadászfegyvereket, valamint az összes hozzátartozó cikkeket. Mindennemű varrógépek, kerékpárok, forgópisztolyok, gramfonok (beszélőgépek), takaréktűzhelyek és mindennemű alkatrészek. — Nagy javító műhely.

Szíves támogatást kér

HORVÁTH IMRE
műlakatos és varrógép-kereskedő.

Nagykikindai gyártmány. Bohn-féle szabad. biztonsági átfedő cserép 272. szám.

BOHN M. és TÁRSAI
NAGYKIKINDA és ZSOMBOLYA.

Legrégibb, legnagyobb és legjobb telep e szakmában Ausztria-Magyarországon a

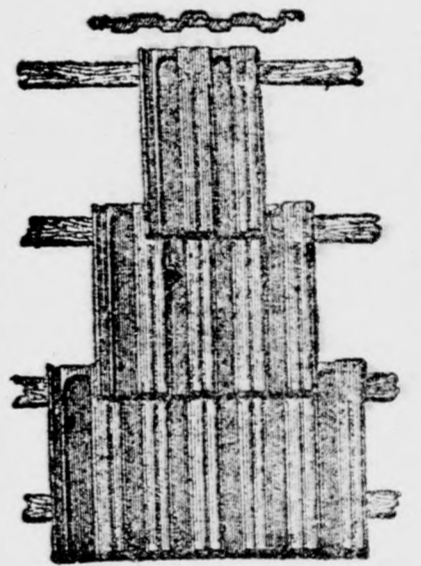
BOHN-féle TÉGLAGYÁRAK
NAGYKIKINDÁN és ZSOMBOLYÁN.

Alapított 1864 Legelőkelőbb referenciák.

50 millió évi gyártás

a cs. és kir. szab. Bohn-féle biztonsági átfedő cserépekből, vasoxyd természetes vörös színben vagy kátrányozva

Gyártmányok: Bohn-féle szabad. biztonsági átfedő cserépek. Legolcsóbb, legerősebb tetőzet. Képes ajjegyzék és mlnták kívánatra ingyen és bérmentve.

Zsombolyai gyártmány. Szabad. biztonsági préselt átfedő cserép 253. szám.

Keil-lakk

legkitünőbb mázolószer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.

Keil-féle fehér »Glazur« fénymáz 90 f.

Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 40 f.

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Ján Ferenc cégnél Zalaegerszegen.

Mindenkor kaphatók:

Molnár Ignác cégnél Keszthelyen.

ERDÉLYI JENŐ gépész és electrotechnikus

Telefon sz. 43.

ZALAEGERSZEGEN.

KÉSZIT:

Furott (artézi) és ásott kutakat. rossz vagy kevés vizet tartalmazókat mélyít és átalakít.

Szállít és felszerel szivattyukat kézi és géphajtásra.

Becserél meg nem felelő és régi szivattyukat.

Mindennemű gépjavitást szakszerűen készít és felvilágosítással, költségvetéssel díjtalanul szolgál.

Új és használt szivattyukat állandóan raktáron tart.

Szagtalan árnyékszék, fürdő és mosdó berendezéseket, vízvezetékekkel vagy anélkül.

Vízvezetékek és csatornázások létesítését házak, kertek, ipartelepek, stb. részére.

Központi fűtéseket a legtakarékosabb tüzeléssel, kisebb (3—4 szobás) lakások részére is.

Fayence és mosaik lapokkal fal és padlóburkolatokat.

Hibás berendezéseket kezesség mellett átalakít.

Postosság! Lakóhelyesség!

Saját érdekében birósságon kizárólag

LUDWIG GYULA

GARVENS-SZIVATTYUK

rendkívül olcsók,
csak elsőrendű minőség.

Kérjen határozottan:
Garvens-szivattyut

Garvens-művek, WIEN XX/2.
Levelezés magyarul és németül. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Tyukszemet, borkeményedést azonnal eltávolít a Kaiser-féle

TYUKSZEMTALAJ

ára 70 fillér.

A legjobb és legerősebb sóborszesz az

ERŐ SÓBORSZESZ

ára 2 K, 1 K és 30 fillér.

Postán szállítja utánvét mellett a

KOSMOS vegyszert és kozmetikai laboratorium.

GYÖR, BAROSS-UT.

Összege-konzervok

BARTA-féle erdei gyümölcskonzervek, ízük, színe, gomba-, bus- és fűszél-konzervek, nemes borovicskák, legfinomabb minőségben szállít — előkelőbb fűszerezésű kávékészítéssel is a

BÉLAHURUT (szeszmentes), gyomorgörcs legyőző, szero a BÉLA-féle fekete áfonyagyógyó, kapható gyógyárakban, 6 üveget 8 k-ért bérmentve szállít.

Felkai Konzervgyár, Barta József
Felka (Szepesmegye). — Kérjen árjegyzéket!

VÉRSEGENYSÉG, ÉTVAGYTALANSÁG, IDEGESBŐR, gyógyítására a leghatásosabb készítmény a

TOKAJI CHINA-VASBOR

Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért.

Kis üveg ára 8-20 kor. Nagy üveg 8 kor. Kapható gyógyárakban Postán küldi: **KORONA-GYÓGYSZERTÁR** Budapest, Kálvária-ter.

PLATSCHEK VILMOS

államert legolcsóbb, legszolidabb

FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza

Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

RIVOLI fényképészeti és festészeti műtermében
BUDAPEST, VII., RÁKÓCI-ÚT 30.

készülnek csak elsőrendű művészi kivitelben fényképnagyítások, aquarell- és olajfestmények. Másolások selyemre, bársonyra, fára, elefántcsontra stb. Bross, függelék, tü stb., apró üvegfestményekkel. Porcellánba égetett fényképek sirlókra stb. Miről küldjek ingyen és bérmentve árjegyzéket?

DIGESTOL GYÜCK

Doboz 2 kor.

Postai szállítás: **FEHÉR GALAMB** gyógyszertár
BUDAPEST, HUNGÁRIA-KÖRUT 93
Kapható minden gyógytárban és drogeriában

Meglepő haleség!

FICHTENIN

a legkiválóbb, szabadalmilag védett szer, mely mindenfajta fegyvert a lakásban és úgy, mint mindenütt berendezés, térd és levéltartó és egyéb kert és veteményben kártékony állatokkal és azot petéit szonnal megöli.

Legmegbízhatóbb védőszer szunyog és darázs ellen. Használati utasítás szerint való eljárás mellett biztosított a feltétlen eredmény.

Vesérvképviselek Magyarország részére:
DIAMANT és VADAS
Budapest, VII., Damjanich-u. 33. — Telefon 21-81

BOGDANY

szerencséseje paratlan!

Vásároljunk osztály-sorsjegyet csakis

BOGDANY S.

fővárosi sorsjegyiroda T. t. u. 11.
BUDAPEST, KÁROLY KÖRUT 20.

Dr. KOVÁCS

KÉZPASZTÁJA

8 nap alatt biztosan hat. — Tégelye K 1-20

Dr. KOVÁCS gyógyszerész
Budapest, Gyár-utca 17.
„Tollott-útkok” ingyen.

Ha fáj a feje használjon azonnal

Beretvás - MIGRAIN - pasztillát,

mely 5 perc alatt minden fejfájást megszüntet.

1 doboz 1 kor. 30 fillér. — Minden gyógyszerárban és drogeriában kapható.

Fővárosi **BERETVÁS TAMÁS** gyógyszerész KISPEST, Rákóczi-utca 2.
Ingyen postai szállítás 3 doboz rendeléskor.

PARIS Szilárd

Szállodás: Simon Pál

Budapest, VI., Váci-körút 25. sz.

100 szoba 2-20 K-ig feljebb, kiváló konyhai és villanyvilágítás, szék, fürdő, alacsony kávéház, étterem. Világos, nyugodt, kellemes hely és tiszta pályaudvarok és hálók.

Melyik vendéglőben étkezik Budapesten?

Schuller Kaszinó-éttermében

VI., ANDRÁSSY-UT 39. sz.

Elsőrendű konyha! Naponta zene-estély!

Dr. KOVÁCS J.

szemészeti rendelő-intézet

1000 bolti utcában szomszédos száma

Budapest, Váci-körút 18. sz.

KATZER

szőrmé- és olajiparok és az egész világon ott vannak terjedve.

Élő és legnagyobb méretű ellen védő réz-üveg.

Meghívó.

A Mezőgazdaság Gyáripar Szövetkezet

II. rendes évi közgyűlését

f. 1908 évi szeptember hó 13-án d. e. 11 órakor Szombathelyen a Sabaria szálló nagytermében fogja megtartani, melyre a t. c. üzletrészeseket tisztelettel meghívjuk.

Az ezen évről szóló igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentés és a zárszámadás alapszabályunk 10-ik szakaszának utolsó bekezdése szerint szövetkezetünk irodájában a közgyűlést megelőzőleg 8 nappal közzszemlére kitétetik és ott betekinthező.

A közgyűlés tárgyal:

1. Az igazgatóság jelentése.	4. Az üzletrészek értékének megállapítása.
2. A felügyelő-bizottság jelentése.	5. Az igazgatóság, felügyelő-bizottság és tisztviselők felmentése.
3. A leltár, mérleg, nyereség- és veszteség-számla előterjesztése.	6. Alapszabályszerű esetleges indítványok.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Szombathely, 1908 augusztus 28.

Kivonat az alapszabályokból:

6. §. 3. A közgyűlésen indítványozási joggal bír, ha indítványát a közgyűlést 10 nappal megelőzőleg a szövetkezet igazgatóságának írásban bejelenti.

12. §. A közgyűlésen minden egyes üzletrésztulajdonos részt vehet, szavazati joggal azonban csak az bir, ki a közgyűlést megelőzőleg legalább három hónappal tagja a szövetkezetnek és szabályszerű befizetéseivel hátralékokban nincsen és üzletrészeit elismervény ellenében a közgyűlést megelőzőleg öt nappal a szövetkezet pénztáránál elhelyezte a gyár irodájában.

A tagokat 2—2 üzletrész után egy szavazat illeti, de saját üzletrészei után 10, azaz tíz szavazatnál többre senki se jogosult.

A szavazati jogot más szövetkezeti tagnak, vagy rendes gazdasági képviselőnek adott írásbeli meghatalmazás, vagy törvényes képviselő útján is lehet gyakorolni. Tíz szavazatnál többet e minőségben se gyakorolhat senki.

Szavazati jogukat ily módon gyakorolni kívánók azonban képviselőjüket az üzletrészek letételekor bejelenteni tartoznak.

Sok pénzt

takaríthat meg, aki kályhát és takaréktűzhelyeit általam javíttatja, vagy átrakatja fa-, szén- és koksztűtésre, tűzmentes téglából épített tűszekrényvel. Nincs többé szén- és szénmégzés a szobákban, ha bizalommal hozzám fordulnak. 14 évig dolgoztam mint segéd bel- és külföldön, többek között Ó Fensége József főherceg alesuthi birtokán, Frigyes főhercegnél Féltonyban, Rainer főhercegnél Badenben, Mária főhercegnőnél Hallban (Steyer), Alfonz spanyol király altmünsteri kastélyában (Felső-ausztria), hol a legnagyobb meglepedést és bizalmat nyertem.

Itt Zalaegerszezen való önállósításom óta szintén a legnagyobb meglepedésben részesültem.

Ajánlom megtekintésre dús választékú raktáramat elsőrendű, esinos és olcsó

cserépkályhákból.

Minél számosabb megrendelést kérve, gyors és lelkiismeretes kiszolgálást biztosítok.

Kiváló tisztelettel

BACH LAJOS

kályhás

Zalaegerszeg, Munkácsi-utca 6., Korányi-ház, a Központi kávéház mellett.

A botfai urodalom

tűzifa eladása

Zalaegerszezen

Gyarmati Vilmosnál.

NOXIN

A
LEGJOBB
CIPŐ-
KRÉM

NOXIN

A szabadalmazott
KULCSOSAL.

Minden jobb üzletben kapható.

HOCHSINGER TESTVÉREK
BUDAPEST.

Hölgyek részére nélkülözhetetlen!

Legjobb szépitőszert a

FÖLDES-féle MARGIT CRÈME

Pár nap alatt biztosan eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtakát (Mitesser) és minden más bőrbajt. Elsimítja a ráncokat és az arcot fehérré, simává varázsolja, üdít és fiatalít.

Ára: kis tégely 1 korona, nagy 2 korona.

KIVÁLÓ TOILETT CIKKEK: Margit-hölgypor (3 színben) 1.20 korona, Margit-szappan 70 fillér, Margit-fogpép 1 korona, Margit-arcviz 1 korona.

Kapható minden gyógyszerárban, drogeriában és illatszerkereskedésben.

Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész ARAD.

Főraktár: Zalaegerszezen KOCSUBA EMIL gyógyszerára.

Páratlan és csodás hatása.

Óvakodjunk utánzatoktól!

BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

Kitünő hatásu vese- és hólyagbajoknál.
SZÉNSAVDUS, KELLEMES, SAVANYKÁS IZŰ, VASMENTESÍTETT.
RENDKIVÜL ÜDÍTŐ ASZTALIVIZ.
Orvosilag ajánlva. Orvosilag ajánlva.

Ivógyógyomódra használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztószervek hurutos bántalmainál kitünő hatásnak bizonyult.

Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség:
Muschong buziási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdőn.

Ha elegánsan és olcsón akar öltözködni
ugy forduljon

a „Kalap Királyhoz,”

mert neki óriási raktára van

kalap-, ing-, nyakkendő-, férfi és gyermek öltönyök és felöltőkből.

Dus választék valódi amerikai, schewreaux férfi, női, gyermek cipőkben!

Megtekinthető vétel kényszer nélkül!

Pontos kiszolgálás!

Olcsó árak!

Mély tisztelettel

Korein Viktor.

SANGERHAUSENI GÉPGYÁR R.-T.

vasöntöde, gép- és rézműgyár, BUDAPEST, V., Csáklya-u. 3.

SPECZIAL-
GÉPGYÁR:

szeszgyárak és szeszfinomítók
élesztőgyárak
keményítő-syrup- és dextrin-gyárak

teljes gépészeti berendezése.

Átalakít meglevő gyártelepeket és szállít minden egyes gépet és készüléket külön-külön is.

Nemzetközi szeszértékesítő- és erjesztőipar-kiállítás Bécs, 1904.

Nagy állami érem.

Legnagyobb kitüntetés.